

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

08.06.2022

Буа шәһәре

КАРАР

№ 152/БК-к

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне яңа редакциядә раслау хакында

«Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында» 2020 елның 13 мартындагы 10-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә һәм Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» 2022 елның 23 апрелдәге ПУ-297 номерлы Указын үтәү йөзеннән, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне (алга таба - Нигезләмәне) яңа редакциядә расларга.

2. «Буа муниципаль районының Гражданнарны яклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе җитәкчесе Н.Н. Камаловка әлеге карарны Буа муниципаль районы оешмаларының гражданнар оборонасы җитәкчеләренә җиткерергә.

3. Әлеге карар имзаланган көннән законлы көченә керә һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат порталының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында түбәндәге <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча бастырылып чыгарылырга тиеш.

4. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 27 мартындагы 98/ик-п номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Буа муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең беренче урынбасары И.Г. Гыйззәтовка йөкләргә.

ТР Буа муниципаль районы Башкарма
комитеты җитәкчесе

Л. Р. Шакиржанов

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БУА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫН ОЕШТЫРУ ҺӘМ АЛЫП БАРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1. Әлеге Нигезләмә «Граждан обороны турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә граждан обороны турында нигезләмәне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 26 ноябрендәге 804 номерлы карары, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 22 ноябрендәге ПУ-598 номерлы Указы (Татарстан Республикасы Президентының 2022 елның 23 апрелендәге ПУ-297 номерлы Указы үзгәрешләре белән), «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрендәге 687 номерлы боерыгы белән расланган муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә (Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2015 елның 18 ноябрендәге 601 номерлы, 2016 елның 24 декабрендәге 776-12 номерлы боерыклары белән) эзерләнде һәм гражданнар оборонын алып баруға һәм алып баруға эзерлекнең оештыру һәм төп юнәлешләрен, шулай ук Буа муниципаль районында һәм район оешмаларында гражданнар обороны буенча төп чараларны билгели.

2. Граждан обороны чаралары Буа муниципаль районында муниципаль берәмлектә (оешмаларда) гражданнар оборонын алып баруға эзерлек кысаларында оештырыла. Авыл жирлекләрендә гражданнар оборонын алып бару һәм алып бару тәртібе Буа муниципаль районында гражданнар оборонын алып баруға эзерлек һәм алып бару тәртібе белән билгеләнә.

3. Гражданнар оборонын алып баруға эзерлек халыкны яклауга эзерлек чараларын, хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвеф-хәтәрләрдән матди һәм мәдәни кыйммәтләренә алдан ук үтәү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә һәм гражданнар обороны мәсьәләләре буенча төп чараларны (алга таба - төп чаралар планын) күздә тотучы еллык планнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Елга төп чаралар планы Буа муниципаль районының Башкарма комитеты тарафыннан эшләнә һәм граждан обороны бурычларын һәм Татарстан Республикасы буенча гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү бурычларын хәл итәргә вәкаләтле орган - Россия Федерациясе Гражданнар обороны эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе белән килештерелә.

Оешманың төп чаралары планы бер елга гражданнар обороны өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле оешманың структур бүлекчәсе (хезмәткәрләре) тарафыннан эшләнә һәм гражданнар обороны өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле Буа муниципаль районы Башкарма комитеты - Буа муниципаль районының «Буа муниципаль районын Граждан яклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе белән, ә федераль башкарма хакимият органы карамагындагы оешма белән өстәмә рәвештә тиешле федераль башкарма хакимият органы белән килештерелә.

Гражданнар оборонын алып баруға һәм алып баруға эзерлек кысаларында төп чараларны планлаштыру, хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук мөмкин булган террорчылык актлары һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә Буа муниципаль районы (оешмаларда) территориясендә килеп чыгарга мөмкин булган хәлне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

5. Буа муниципаль районында (оешмада) гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм Буа муниципаль районы территориясендә халыкны (хезмәткәрләренә), матди һәм мәдәни кыйммәтләренә хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында барлыкка килгән куркынычлардан саклау чараларын планлаштырудан гыйбарәт.

Буа муниципаль районында гражданнар оборонасын алып бару районның гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә гамәлгә ашырыла, оешмаларның гражданнар оборонасы планнары нигезендә оешмалар тарафыннан оештырыла һәм Буа муниципаль районы территориясендә халыкны (хезмәткәрләрне), матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табиغый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча чаралар үтәлүдән гыйбарәт.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы (гражданнар оборонасы планы) гражданнар оборонасының эзерлегенә һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү чараларын үтәүнең күләмен, оешмасын, тәртибен, ысулларын һәм срокларын билгели.

7. Буа муниципаль районының башкарма комитеты һәм гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләр нигезендә гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында гражданнар оборонасы өлкәсендә көчләр, чаралар, гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар туплап, гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм гамәлгә ашыра.

8. Буа муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре: юл, хайваннарны һәм үсемлекләрне яклау, мәдәни кыйммәтләрне саклау, инженерлык, коммуналь-техник, медицина, жәмәгать тәртибен саклау, туклану һәм сәүдә, янгынга каршы, санитария-эпидемиология күзәтчелеге, элемент һәм хәбәр итү, ягулык-майлау материаллары, транспорт, энергетика буенча төзелергә мөмкин. Аларны оештыру һәм аларның эшчәнлек тәртибе коткару хезмәтләре турында тиешле нигезләмәләрдә аларны булдыручы органнар һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Буа муниципаль районының коткару хезмәте (оешма) составына гражданнар оборонасы буенча чаралар үткөрү, авария-коткару формированиеләренең гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү һәм хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табиغый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр булганда билгеләнгән идарә органнары, көчләр һәм гражданнар оборонасы чаралары керә.

Жирле үзидарә органы (оешмалар) төзи торган коткару хезмәтләренең төре һәм саны гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары (гражданнар оборонасы планнары) нигезендә башкарыла торган бурычларның күләмен һәм характерын исәпләп чыгару нигезендә билгеләнә.

Буа муниципаль районының коткару хезмәте турындагы нигезләмә жирле үзидарә органы һәм аның нигезендә коткару хезмәте төзелә торган оешма тарафыннан эшләнә, Татарстан Республикасының тиешле коткару хезмәте житекчесе һәм гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле «Буа муниципаль районының Гражданлык яклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе белән килештерелә. Буа муниципаль районы гражданнар оборонасы житекчесе - Буа муниципаль районы Башкарма комитеты житекчесе тарафыннан раслана.

Оешманың коткару хезмәте турындагы нигезләмә оешма тарафыннан эшләнә һәм жирле үзидарә органы, Буа муниципаль районының тиешле коткару хезмәте житекчесе белән килештерелә һәм оешма житекчесе тарафыннан раслана.

Буа муниципаль районында һәм оешмаларда гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыру һәм аларның эзерлеген тәэмин итү, шулай ук бу өлкәдә контроль Буа янгын-коткару гарнизоны тарафыннан аның турындагы нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

9. Буа муниципаль районы Башкарма комитеты һәм оешмалар житекчеләре тарафыннан эвакуация чараларын планлаштыру, эзерләү һәм үткөрү өчен, вакытыннан алда, тыныч вакытта эвакуация (эвакоприемная) комиссияләре төзелә. Эвакуация (эвакоприемная) комиссиясе Буа муниципаль районы башкарма комитеты житекчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары, оешмаларда оешмалар житекчеләре яисә урынбасарлары белән житекчелек итә. эвакуация (эвакоприей) комиссияләренең эшчәнлеген алар турында Буа муниципаль районы гражданнар оборонасы житекчеләре һәм оешмалар раслый торган тиешле нигезләмәләр белән регламентлана.

10. Тыныч вакытта гражданнар оборонасы көчләре табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларында катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Тыныч вакытта гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен жәлеп итү турындагы карарны Буа муниципаль районы һәм оешмалары жетәкчеләре кабул итә.

11. Буа муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы жетәкчелеген Буа муниципаль районы Башкарма комитеты жетәкчесе, ә оешмаларда аларның жетәкчеләре башкара.

Буа муниципаль районы Башкарма комитеты жетәкчесе (оешма жетәкчеләре) гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештырган һәм уздырган өчен шәхси җаваплылыкка ия (1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясы).

12. Буа муниципаль районында гражданнар оборонасы идарәсен гамәлгә ашыру Буа муниципаль районы Башкарма комитетының гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәсе - "Буа муниципаль районының Гражданнар оборонасы идарәсе" муниципаль казна учреждениесе, аның турындагы нигезләмә нигезендә йөкләнде.

Оешмаларда гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы органнар гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәләр (хезмәткәрләр) була (алга таба - гражданнар оборонасы буенча структур бүлекчәләр (хезмәткәрләр)).

Оешмалар гражданнар оборонасы буенча структур бүлекчәләрне (хезмәткәрләрне) комплекташтыралар, аларның функциональ вазыйфаларын һәм штат расписаниесен эшлиләр һәм раслыйлар.

Граждан оборонасы буенча структур бүлекчәләр (хезмәткәрләр) жетәкчеләре турыдан-туры оешма жетәкчесенә буйсыналар.

13. Гражданнар оборонасы буенча оештырылган һәм планлы чаралар үткөрүне тәэмин итү, шул исәптән тыныч һәм сугыш вакытында фаразлана торган һәм килеп чыккан куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатларында Буа муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат (алга таба - мәгълүмат) жыю һәм аны алмаштыру оештырыла.

Мәгълүмат жыю һәм алмашу җирле үзидарә органнары, шулай ук билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Буа муниципаль районының җирле үзидарә органы мәгълүматны Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына, оешмаларга - җирле үзидарә органына һәм эшчәнлекләре өлкәсенә караган яисә карамагында булган федераль башкарма хакимият органына тапшыра.

14. Буа муниципаль районы территориясендә гражданлык оборонасы чаралары (оешмада) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясе Президентының, Татарстан Республикасы Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукый актлары, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары: «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы боерыгы (Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2015 елның 18 декабрәндәге 601 номерлы, 2016 елның 01 августындагы 415 номерлы, 24.12.2019 елның 776 номерлы боерыклары нигезендә) һәм әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Буа муниципаль районы башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм гамәлгә ашыра:

15.1 гражданный оборонасы өлкөсөндө халыкны эзерлөү буенча (оештыру-методик ярдөм Буа янгың сүндөрү-коткаругарнизонына йөклөнгөн):

гражданный оборонасы һәм табигыый һәм техноген характердагы гадөттөн тыш хөллөрдөн саклау өлкөсөндө халыкны эзерлөүнең бердөм системасы эшчөнлеген норматив-методик тээмин итүне үстерү;

гражданный оборонасы өлкөсөндө халыкны укытуны планлаштыру һәм гамөлгө ашыру;

гражданный оборонасы буенча укыту-консультация пунктлары эшчөнлеген булдыру, жиһазлау һәм һәрьяклап тээмин итү, шулай ук муниципаль берөмлек гражданный оборонасы курсларының эшчөнлеген тээмин итү;

гражданный оборонасы өлкөсөндө оешмалар хөзмөткөрлөрен эзерлөү өчен укыту матди-техник базасын булдыру һәм эш хөлендө тоту;

гражданный оборонасы өлкөсөндөгө белемнөрне пропагандалау;

15.2 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нөтижөсөндө барлыкка килө торган куркынычлар турында халыкка хөбөр итү буенча, шулай ук табигыый һәм техноген характердагы гадөттөн тыш хөллөр вакытында:

халыкка үзөклөштерелгөн хөбөр итү системасын булдыру һәм даими эзерлектө тоту, аны яңа буынның техник чаралары базасында модернизациялөү;

куркыныч житештерү объектлары һәм куркынычның II классларын эксплуатациялөүчө оешмаларга хөбөр итүнең локаль системаларын булдыру һәм эзерлөү хөлендө тоту;

кешелөр күплөп жыела торган урыннарда халыкка хөбөр итүнең һәм мөгълүмат бирүнең махсулаштырылган техник чараларын урнаштыру;

Россия Федерациясенең бердөм электр элементөсе чөлтөрө, радио-, үткөргөч һәм телевизион тапшырулар чөлтөрлөрө һәм чараларыннан, шулай ук мөгълүмат тапшыруның башка техник чараларыннан комплекслы файдалану;

гражданный оборонасы өлкөсөндө мөгълүмат жыю һәм аны алмашу;

15.3 халыкны эвакуациялөү, матди һәм мөдөни кыйммөтлөрне имин районнарга күчөрү буенча:

эвакуациялөнгөн халыкны кабул итү чараларын планлаштыруны, эзерлөүне һәм уздыруны оештыру;

халыкны урнаштыру өчен куркынычсыз торак пунктлар, эвакуациялөнергө тиешле матди һәм мөдөни кыйммөтлөр эзерлөү;

эвакуация органнарын төзү һәм аларның эшчөнлеген оештыру, шулай ук аларның шөхси составын эзерлөү;

15.4 халыкка индивидуаль һәм күмөк яклау чараларын бирү буенча:

гражданный оборонасының саклау корылмаларын һәм аларның техник системаларын билгелөү һәм аларга техник хөзмөт күрсөтү (алар булган очракта) буенча файдалануга даими эзерлектө тоту, саклау, тоту;

тыныч вакытта, гражданный оборонасын аны аны алып баруга эзерлектө китөргөндө һәм сугыш вакытында халык ышыгың каплау өчен күмөлгөн биналарны һәм жир асты простраңствосының башка корылмаларын алып барганда, жайланма;

тыныч вакытта гражданный оборонасын аны аны алып баруга эзерлектө китөргөндө һәм аны хәрби вакытта тиз төзелө торган гражданный оборонасының тиз төзелө торган саклагыч корылмаларын, гадилөштерелгөн эчке жиһазлар һәм гадиди типтагы яшеренлеклөр (гражданный оборонасы буенча билгелөнгөн тэртиптө категориялөргө кертелгөн оешмалар) алып барганда эзерлөү;

гражданный оборонасының яклау корылмаларында, жир асты киңлеклөрөнең заглөбалы биналарында һәм башка корылмаларында халыкның яшеренүен тээмин итү;

индивидуаль яклау чараларын билгелөү буенча туплау, саклау, агарту һәм алардан файдалану;

халыкка индивидуаль яклау чараларын бирүне һәм коллектив яклау чараларын билгелөнгөн срокларда бирүне тээмин итү;

15.5 яктылык һәм маскировканың башка төрлөрө буенча:

яшерелергә тиешле объектлар исемлеген билгеләү:

заманча жиңелү чараларын кулланганда ихтимал максатлар булган оешмаларны комплекслы маскировкакалауны гамәлгә ашыру планнарын эшләү;

гражданның оборонасы буенча билгеләнгән тәртиптә кертелгән оешмаларны яктылык маскировкасы һәм башка төр маскировка чараларын уздыру өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын билгеләү буенча даими файдалануга эзәр хәлдә оештыру һәм аларга ярдәм итү;

билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы категорияләренә кертелгән оешмаларның демаскацияләүче билгеләрен киметү буенча инженер-техник чаралар үткөрү;

15.6 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халык өчен куркыныч барлыкка килгән очракта авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча:

гражданның оборонасының кирәкле көчләрен һәм чараларын, гадәттән тыш хәлләргә кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дөүләт системасын булдыру, жиһазлау һәм эзәрләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару эшләрен һәрьяклап тәэмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзәрлектә булдыру һәм ярдәм итү;

авария-коткару эшләрен уздыру өчен заманча технологияләр һәм техник чаралар эшләү;

гражданның оборонасы көчләренәң Россия Федерациясә Кораллы көчләргә, башка гаскәрләр, хәрби формированиеләр һәм органнар, шулай ук сугыш вакытында булдырыла торган махсус формированиеләр белән үзара хезмәттәшлеген оештыру;

гражданның оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү өчен жәлеп ителә торган штаттан тыш авария-коткару формированиеләргә реестрларын һәм гражданның оборонасы буенча чаралар башкаруны тәэмин итү буенча штаттан тыш формированиеләргә исәпкә алу һәм алып бару;

15.7 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халыкны беренчә чиратта яшәтү буенча, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында:

халыкның яшәешен тәэмин итүнең төп төрләрен планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзәрлектә булдыру һәм аларга ярдәм итү;

халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тәэмин итү;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләргә күрсәтү, хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халык арасында санитария-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар уздыру;

дәвалау учреждениеләргә зыян күрүчеләргә эвакуацияләүгә гамәлгә ашыру;

тораксыз калган халыкның санын билгеләү;

зыян күргән халыкны урнаштыру өчен файдалану мөмкинлеген билгеләү, тораксыз калган кешеләргә ял итү йортларында, пансионатларда һәм башка савыктыру учреждениеләрендә, вакытлы торакларда (жиелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда һ.б.) урнаштыру, шулай ук халыкның сакланып калган торак фондының майданына күчүгә мөмкинлеген билгеләү;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү;

15.8 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннар белән көрәш буенча:

янгынга каршы кирәкле көчләргә булдыру, аларны матди-техник чаралар белән жиһазлау һәм гражданның оборонасы өлкәсендә эзәрләү;

сугыш вакытында авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында янгыннарны сүндерү;

гражданнар оборонасы категорияләренә билгеләнгән тәртиптә хәрби вакытта кертелгән объектларда янгыннарны сүндерү;

15.9 радиоактив, химик, биологик һәм башка йогышлы районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

Татарстан Республикасы территориясендә радиация, химия, биологик хәлне күзәтү һәм тикшереп тору функцияләрен гамәлгә ашыручы Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары һәм оешмалар махсуслаштырылган учреждениеләрнең, бүлекчәләренең һәм хезмәтләренең гражданнар оборонасын күзәтү һәм лаборатор контрольдә тоту чөптәрен булдыру һәм аларның әзерлеген тәэмин итү;

радиоактив зарарлануга (пычрануга) дучар булган территорияләрдә радиация саклану режимнарын кертү;

радиация, химик, биологик торышка мониторингның методларын һәм техник чараларын, шул исәптән азык-төлекнең һәм әйләнә-тирә мохит объектларының радиация (пычрануы) дәрәжәсенә, радиоактив, химик һәм биологик матдәләргә мониторинглау ысулларын һәм техник чараларын камилләштерү;

15.10 халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләренә махсус эшкәртү буенча:

дезактивлаштыручы, дегазияләүче һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан ук булдыру;

халыкны санитар эшкәртү һәм техниканы, биналарны һәм территорияләренә зарарсызландыру өчен гражданнар оборонасы көчләрен булдыру, шулай ук аларны жиһазлау һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә әзерләү;

техниканы, биналарны һәм территорияләренә зарарсызландыру, халыкны санитар эшкәртү чараларын үткәргүне оештыру;

15.11 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә, тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру, аларны матди-техник чаралар белән жиһазлау һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә әзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, шәһәрләрдә һәм башка торак пунктларда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү, халыкны эвакуацияләү һәм гражданнар оборонасы көчләрен күрсәтү маршрутларында;

Россия Федерациясә милли гвардиясә гаскәрләре тарафыннан мәжбүри саклануға тиешле объектларны, юридик һәм физик затларның мөлкәтен (тиешле шартнамәләр нигезендә) саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү;

15.12 кирәкле коммуналь хезмәтләренә сугыш вакытында эшләвен вакытыннан алда торгызу мәсьәләләре буенча:

коммуналь хезмәтләренә хәрби вакыт шартларында эшләргә әзерлеген тәэмин итү һәм аларның гамәлләрен планлаштыру;

газ, энергия һәм су белән тәэмин итүнең зарарланган системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм әзерләү;

суүткәргеч станцияләрдә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

резервуар һәм савытлар, жыелма-сүтү торбаүткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганакалары, кирәкле башка жайланмалар һәм техник чаралар запасларын булдыру;

15.13 сугыш вакытында үле гәүдәләренә ашыгыч жирләү буенча:

мөмкин булган күмү урыннарын алдан билгеләү;

мәетләренә ашыгыч жирләү чараларын тәэмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын, шул исәптән махсуслаштырылган ритуаль оешмалар базасында, әзерләү һәм аларны әзер килеш тоту;

кануннарда билгеленгән кагыйдәләргә үтәп, мәетләргә танып белү, исәпкә алу һәм күмү чараларын оештыру һәм үткөрү;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру;

15.14 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмалар эшчәнлегенә тотрыклылыгын тәэмин итү буенча:

икътисад объектлары эшчәнлегенә тотрыклылыгын арттыру мәсьәләләре буенча тыныч һәм сугыш чорында комиссияләр төзү һәм аларны оештыру;

торак пунктларны, икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук төзелеш нормалары таләпләре һәм гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре нигезендә житештерү чараларын рациональ урнаштыру;

газ, энергия һәм су белән тәэмин итү системаларының һәм чыганақларының ышанычлылыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм уздыру;

тыныч һәм сугыш вакытында гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшне дәвам итә торган авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм уздыру;

житештерү процессын саклау һәм (яисә) торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан ук булдыру;

документациянең иминият фонды булдыру;

аларга заманча жиңелү чаралары йогынтысында житештерү фондларын яклауның нәтижәләгән арттыру;

15.15 гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларының даими эзерлеген тәэмин итү мәсьәләләре буенча:

гражданнар оборонасының заманча техник чаралары белән тәэмин итү;

гражданнар оборонасы көчләрен эзерләү, гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнегүләр уздыру;

гражданнар оборонасы көчләренә гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен югары нәтижәле технологияләр эшләү;

үзара хезмәттәшлек тәртибен һәм гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү.

16. Граждан оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында оешмалар түбәндәге төп чараларны планлаштыралар һәм гамәлгә ашыралар:

16.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү буенча:

оешмалар эшчәнлегә үзенчәлекләрен исәпкә алып һәм Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм Буа муниципаль районы Башкарма комитеты житекчесе тарафыннан расланган якинча программалар, оешмалар формированиеләренә һәм хезмәтләренә шәхси составын эзерләү программалары, шулай ук гражданнар оборонасы өлкәсендә оешмалар хезмәткәрләрен эзерләү буенча эшче программалар нигезендә эшләү;

оешмалар оешмаларының шәхси составын һәм хезмәтләрен, шулай ук гражданнар оборонасы өлкәсендәге оешмалар хезмәткәрләрен эзерләүне гамәлгә ашыру;

гражданнар оборонасы өлкәсендә оешмалар хезмәткәрләрен эзерләү өчен уку матди-техник базасын булдыру һәм эш хәлендә тоту;

гражданнар оборонасы өлкәсендәге белемнәрне пропагандалау;

16.2 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган куркынычлар турында халыкка хәбәр итү буенча, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында:

хезмәткәрләргә хәбәр итү системасын булдыру һәм камилләштерү;

кешеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итүнең һәм мәгълүмат бирүнең махсуслаштырылган техник чараларын урнаштыру;

мәғлүмат тапшыруның Россия Федерациясе бердәм электр элементәсе челтәре, радио-, үткәргеч һәм телевизион тапшырулар чаралары һәм башка техник чаралары чараларынан комплекслы файдалану;

гражданның оборонасы өлкәсендә мәғлүмат жыю һәм аны алмашу;

хезмәткәрләрне һәм аларның гаилә әғзаларын эвакуацияләү чараларын, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәвеф-хәтәр зоналарынан имин районнарға эвакуацияләүне, эзерләүне һәм уздыруны оештыру, шулай ук сугыш чорында үз эшчәнлеген дәвам итүче оешмалар хезмәткәрләрен һәм мөмкин булган куркынычлар зоналарында гражданның оборонасы буенча чаралар башкаруны тәмин итүче оешмалар хезмәткәрләрен аерып алу;

хезмәткәрләр һәм аларның гаилә әғзаларын урнаштыру өчен куркынычсыз районнарны, эвакуацияләнергә тиешле матди һәм мәдәни кыйммәтләрне эзерләү;

жирле үзидарә органнары белән килештерелгән хезмәткәрләрне һәм аларның гаилә әғзаларын куркынычсыз районда урнаштыру планнарын эшләү, торак һәм торак булмаган биналар (биналар) биләүгә ордерлар алу;

оешмаларның эвакуация органнарын төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү;

16.4 халыкка индивидуаль һәм күмәк яклау чараларын бирү буенча:

оешмалар карамагындагы гражданның оборонасының саклау корылмаларын билгеләү һәм аларга техник хезмәт күрсәтү буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә тоту;

сугыш вакытында производство эшчәнлеген дәвам итүче һәм куркынычсыз районнарға күчәрүче оешмаларны инженерлык яклауны үстерү планнарын эшләү;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 1999 елның 29 ноябрена "Гражданның оборонасының башка объектларын һәм сыену урыннары булдыру тәртибе турында" 1999 елның 29 ноябрена N1309 карары белән расланган Гражданның оборонасының яклау корылмаларын оешмалар хезмәткәрләре өчен төзү тәртибе нигезендә төзү (Россия Федерациясе законнары жыйнагы, 1999, N 49, ст. 6000; 2015, N 30, ст. 4608);

оешмалар хезмәткәрләрен тәмин итү өчен индивидуаль яклау чараларын билгеләү, саклау, агарту һәм алардан файдалану;

оешмалар хезмәткәрләренә индивидуаль яклау чараларын билгеләнгән срокларда бирү һәм бүлү планнарын эшләү;

16.5 маскировканың якты һәм башка төрләре буенча:

маскировкага тиешле биналар һәм корылмалар исемлеген билгеләү;

хәзерге жиңелү чараларын кулланганда ихтимал максатлар булган оешма объектларын комплекслы маскировкалауны гамәлгә ашыру планнарын эшләү;

маскировка буенча чаралар уздыру өчен кирәкле материал-техник чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә булдыру һәм аларны хуплау;

билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы категорияләренә кертелгән оешмаларның демаскацияләүче билгеләрен киметү буенча инженер-техник чаралар үткәру;

16.6 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халык өчен куркыныч барлыкка килгән очракта авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча:

билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы буенча категорияләргә һәм (яисә) сугыш вакытында производство эшчәнлеген дәвам итүче, коткару хезмәтләренә кертелгән оешмалар төзү, жиһазлау һәм эзерләү;

гражданның оборонасы көчләре гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә булдыру һәм аларны тоту;

гражданның оборонасы буенча билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы буенча категорияләргә кертелгән оешмалар тарафынан гражданның оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итү буенча штаттан тыш формированиелар булдыру, жиһазлау

һәм эзерләү, гражданның оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итүдә катнашу һәм кичектергесез авария-торгызу эшләрен алып бару белән бәйлә булмаган кешеләрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч янамау максатларында;

16.7 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннар белән көрәш буенча:

янгынга каршы формированиеләр булганда, аларның гамәлләрен планлаштырганда һәм янгыннан саклануның башка төрләре белән үзара хезмәттәшлекне оештыру;

16.8 радиоактив, химик, биологик һәм башка зарарлануга дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча (пычрану):

махсус жиһазлары (техник чаралары) булган һәм төрле типтагы йоктыруларны (төрләрен) ачыклау һәм идентификацияләү бурычларын хәл итү өчен эзерләнган хезмәткәрләргә күзәтү һәм лаборатор контроль оештыру;

оешмаларны радиациядән саклау режимнарын кертү;

гражданның оборонасы категорияләренә, гражданның оборонасы көчләре составында радиация һәм химик күзәтү постларын төзү;

гражданның оборонасы көчләрен радиация, химик һәм биологик разведка һәм контроль чаралары белән тәмин итү;

гражданның оборонасы категорияләренә һәм гражданның оборонасы буенча билгеләнган тәртиптә күчмә (стационар) күзәтүче постларны гражданның оборонасы һәм химик күзәтү буенча чараларны үтәүне тәмин итүче оешмалар төзү;

16.9 халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләргә махсус эшкәртү буенча:

хезмәткәрләргә санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, билгеләнган тәртиптә гражданның оборонасы буенча категорияләргә кертелгән һәм (яисә) сугыш вакытында житештерү эшчәнлеген дөвам итә торган оешмаларны махсус эшкәртү өчен гражданның оборонасы көчләрен булдыру, аларны гражданның оборонасы өлкәсендә эзерләү;

хезмәткәрләргә санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләргә билгеләнган тәртиптә гражданның оборонасы һәм (яисә) житештерү эшчәнлеген сугыш вакытында дөвам итә торган категорияләргә кертелгән оешмалар тарафыннан махсус эшкәртү чараларын үткәрүне оештыру;

дезактивлаштыручы, дегазацияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан ук булдыру;

16.10 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре булганда, тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданның оборонасы өлкәсендә эзерләү;

үткәрү режимын гамәлгә ашыру һәм мөмкин булган көчле жимерелүләр зоналары чикләрендә жәмәгать тәртибен тоту, радиоактив һәм химик йогышлы (пычрану), катастрофик су басу һәм жиңелү учакларында;

эчке эшләр органнары тарафыннан мәжбүри саклануға тиешле оешмаларны, юридик һәм физик затларның мөлкәтен шартнамәләр буенча саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү;

16.11 кирәкле коммуналь хезмәтләрнең сугыш вакытында эшләвен вакытыннан алда торгызу мәсьәләләре буенча:

коммуналь хезмәтләрнең (авария хәлгә, ремонт-торгызу формированиеләренең) хәрби вакыт шартларында эшләүгә эзерлеген тәмин итү, аларның гамәлләренең планнарын эшләү;

газ, энергия һәм су белән тәмин итү һәм канализациянең зарарланган системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм эзерләү;

суүткәргеч станцияләрдә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

резервуарлар һәм сыешлыклар, жыелма-сүтү торбаүткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarы, халыкка коммуналъ хезмәтләр күрсәтүче оешмаларда жиһазлар һәм техник чаралар запасларын булдыру;

16.12 сугыш вакытында үле гәүдәләрне ашыгыч күмү буенча:

махсус ритуаль оешмалар мәетләрен күмү чараларын тәэмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларының эзерлеген булдыру, эзерләү һәм тәэмин итү;

16.13 хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халыкның исән калу өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тәэмин итү буенча:

тыныч һәм сугыш вакытында оешмалар эшчәнлегенең тотрыклылыгын арттыру мәсьәләләре буенча комиссияләр төзү һәм оештыру;

гражданнар оборонасының тыныч һәм хәрби вакытта инженер - техник чараларын, шул исәптән төзелеш проектларын эшләү һәм тормышка ашыру;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшне дәвам итүче авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм үткәру;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник чаралар, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

булдыру, Документлар иминият фонды;

заманча жиңелү чаралары тәэсирендә житештерү фондларын яклауның нәтижәлелеген арттыру;

16.14 Гражданнар оборонасы көчләренең һәм чараларының даими эзерлеген тәэмин итү мәсьәләләре буенча:

Гражданнар оборонасы көчләрен заманча техника һәм жиһазлар белән тәэмин итү һәм булдыру;

штаттан тыш формированиеләренең шәхси составы белән эшләү урыны буенча гражданнар оборонасы һәм коткару хезмәтләре чараларын үтәүне тәэмин итү буенча дәрәсләр үткәру, Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм өйрәнүләр үткәру;

муниципаль берәмлек төзи торган гражданнар оборонасы көчләре төркеме составында Гражданнар оборонасы көчләренең һәм чараларының үзара хезмәттәшлеге һәм аларны жәлеп итү тәртибен билгеләү.

17. Гражданнар оборонасы чараларын эзерләү һәм уздыру чыгымнарын финанслау.

Буа муниципаль районының Гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне саклау чараларын тәэмин итү муниципаль районның чыгым йөкләмәсе булып тора.

Капиталь кертемнәр һәм матди-техник чаралар таләп итүче гражданнар оборонасы чаралары башкарма хакимиятнең федераль органнары, Татарстан Республикасы Хөкүмәте тарафыннан карала.

Жирле үзидарә органнары һәм оешмалар тарафыннан, милек рәвешенә бәйсез рәвештә, гражданнар оборонасы чараларын эзерләүгә һәм үткәругә тотылган чыгымнар, бу чараларны Дәүләт оборона заказы составына керткәндә, федераль бюджетта әлеге максатларга каралган акчалар хисабына каплана.

Федераль башкарма хакимият органнары заказы буенча гамәлгә ашырыла торган гражданнар оборонасы чараларын эзерләүгә һәм уздыруга жирле үзидарә органнары һәм оешмалар тарафыннан тотылган чыгымнар әлеге органнар тарафыннан төзелгән шартнамәләр (контрактлар) шартлары нигезендә федераль бюджеттан һәм бюджеттан тыш акчалардан аларга шушы максатларда каралган акчалар исәбеннән каплана.

Авыл жирлекләрендә гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне яклау буенча жирле дәрәжәдәге чараларны тәэмин итү авыл жирлекләренең чыгымлы бурычы булып тора.

Гражданнар оборонасы чараларын әзерләүгә һәм үткәругә федераль бюджеттан һәм бюджеттан тыш акчалардан акча каралмаган чыгымнар түбәндәгеләр белән финанслана:

билгеләнгән тәртиптә расланган керемнәр һәм чыгымнар сметалары нигезендә-бюджет учреждениеләре;

оешмалар (бюджет учреждениеләреннән тыш) гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы тиешле органнар белән килештерелгән күләмнәрдә күрсәтелгән чыгымнарны продукциянең (эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрнең) үзкыйммәтенә кертү юлы белән.